

Wand met *Tulpenbed* door Jacob Gerritsz. Cuyp en *Dode kraai* door Floris Verster in de door Fusien Bijl de Vroe ingerichte collectiepresentatie in het Dordrechts Museum, 2021.

In gesprek

Afgezien van levende standbeelden kunnen kunstwerken niet hardop praten. Gelukkig maar. Anders zouden de museumzalen een oorverdovend Babylon worden. In de Eregalerij van het Rijksmuseum vertelt alleen het *Melkmeisje* al aan tien beschouwers tegelijk evenzoveel verschillende verhalen. Als ze verder lopen denkt de één aan een zomerse dag waarop het licht net zo valt als in het schilderij. Een ander vraagt zich af of die melk van vanochtend misschien over datum was.

Kunstwerken vertellen ons van alles. Ze luisteren naar ons. Zijn zelfs betere gesprekspartners dan mensen, omdat ze zelden de verkeerde toon treffen, en altijd de juiste taal spreken. Hun taal is die van de mensheid, en daarover gaan ook hun verhalen. Daarom kunnen we zo op ze gesteld raken, omdat hun verhalen de onze zijn.

Door het gesprek met een kunstwerk aan te gaan, komt een innerlijke dialoog op gang. Het onderwerp kan per keer verschillen, afhankelijk van de gemoedstoestand waarin je op dat moment verkeert. Of met wie je samen naar het kunstwerk kijkt. Want niemand kijkt met dezelfde ogen. Daardoor ontstaan bij een kunstwerk regelmatig bijzondere gesprekken. Waarin je iets nieuws leert over het kunstwerk, over jezelf, of over die ander, of over de wereld om jullie heen.

Fusien gelooft als geen ander in de kracht van die verschillende kunstgesprekken. Onlangs mocht zij als gastconservator in het Dordrechts Museum een collectiepresentatie samenstellen. Een 17de-eeuws schilderij van een tulpenbed hing er naast een dode kraai die bijna 400 jaar later is geschilderd. Er ontstond een ontroerend gesprek, dat ook doorging als de zaal het even zonder bezoekers moest stellen. Het waren de tulpen en de kraai, die spraken over de bloei en het einde van het leven, en hoe mooi beide kunnen zijn.

Laurens Meerman